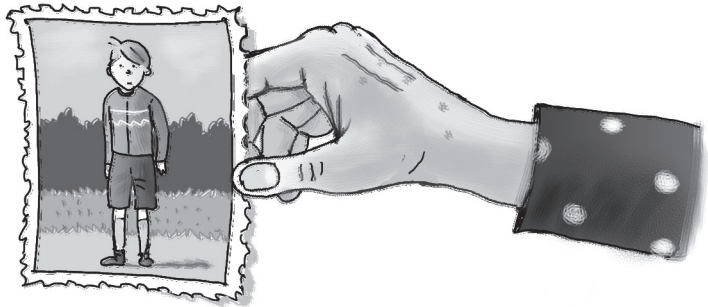


Henk Hardeman

# De Familie Grafzerk Dood spoor?

met tekeningen van Juliette de Wit



Uitgeverij Ploegsma Amsterdam

*Voor Nicki, Veerle en Stije*

Kijk ook op  
[www.henkhardeman.nl](http://www.henkhardeman.nl)  
[www.juliettedewit.nl](http://www.juliettedewit.nl)  
[www.ploegsma.nl](http://www.ploegsma.nl)  
[www.kinderboeken.nl](http://www.kinderboeken.nl)



AVI 8 / M6/E6

ISBN 978 90 216 7896 2 / NUR 282

© Tekst: Henk Hardeman 2019

© Illustraties: Juliette de Wit 2019

Vormgeving omslag: Hannah Roos

Titelletter: Juliette de Wit

Vormgeving binnenwerk: Studio Cursief, Irma Hornman

© Deze uitgave: Uitgeverij Ploegsma, Amsterdam 2019

Alle rechten voorbehouden.



Uitgeverij Ploegsma drukt haar boeken op papier met het fsc-keurmerk. Zo helpen we waardevolle oerbossen te behouden.



## Post voor Junior

Vroeg op een ochtend reed een rood bestelbusje voorbij begraafplaats Rusthof. Even later kwam het weer terug en stopte vlak voor de ingang. Op het busje stond in grote letters POST NL. Er stapte een postbode uit. Hij keek onzeker om zich heen en haalde toen een envelop uit zijn schouderetas. Aarzelend liep hij in de richting van de poort.

‘Hallo?’

Geen reactie.

‘Hallo!’ Hij rammelde aan de poort, die met veel gepiep en geknars openzwaaide. Opnieuw keek hij om zich heen en toen deed hij voorzichtig een stap naar voren. ‘Ik heb post voor ene Junior!’

De wind hilde door de bomen, takken kraakten, bladeren ritselden, ijzer kreunde en een hek viel dicht. Ergens klonken snelle voetstappen.

Of verbeeldde hij zich dat maar?

‘Hallo?’ Hij deed weer een stap. En nog een. Zijn hart bonsde in zijn keel, alsof het wilde ontsnappen. ‘Ik moet



deze brief persoonlijk overhandigen,' zei hij voor zich uit. 'Anders moet ik hem namelijk weer mee terugnemen. Ik kan het niet opnieuw aanbieden. D-dan moet u dit poststuk afhalen op het hoofdkantoor. En dat kan p-pas na het weekend, op d-dinsdag. Met een geldig identiteitsbewijs.'

Een plotselinge kou omvatte hem, alsof de temperatuur tien graden gedaald was.

'Hallo,' klonk het opeens achter hem. 'Hebt u echt post voor mij?'

Geschrokken draaide de postbode zich om. Daar stond een jongen in versleten kleren. Hij stak een hand naar hem uit, alsof hij bedelde om een paar centen.

'Wat doe jij hier?' vroeg de postbode.

‘Ik woon hier,’ antwoordde de jongen.

‘Hier?’ De postbode keek om zich heen. ‘Er zijn hier toch nergens huizen?’

De jongen wees naar de brief. ‘Geef u die maar aan mij.’

‘Jij bent Junior?’

Junior knikte, en de postbode gaf hem de brief.

‘Waar zijn je ouders? Wat doe je hier op een begraafplaats? Waarom draag je zulke oude kleren? En waarom...’

‘Dank u wel.’ Junior liep weg, maar draaide zich halverwege om. ‘Blijft u even wachten? Dan lees ik snel mijn post. Misschien kunt u het antwoord dan weer mee terugnemen. Er komt hier namelijk niet zo vaak een postbode.’ Zonder op een reactie te wachten, verdween Junior tussen een stel hoge graven.

De postbode voelde zich met de minuut ongemakkelijker. Het leek wel alsof er vanachter elke steen en struik naar hem geloerd werd. Hij kreeg het ook steeds kouder. Zijn adem kwam in wolkjes naar buiten.

Dit kan niet, dacht hij, het is pas herfst!

Na een tijdje vond de postbode het welletjes. Hij liep zo snel mogelijk terug naar zijn busje. Het laatste stukje rende hij zelfs. Zijn hart bonsde nog steeds in zijn keel toen hij de motor startte en wegscheurde, vast van plan hier nooit meer terug te komen.

‘Post?’ vroeg een oude man die steunde op een stok. Hij droeg een versleten lange jas over een vest en een oude broek. Zijn hoofd was bijna kaal, maar hij had grote bak-

kebaarden en een enorme snor. Hij keek naar de envelop alsof Junior een bom in zijn handen hield. ‘We krijgen hier nooit post. Niet meer sinds de opzichter van Rusthof vertrokken is.’

Junior zat op een grafsteen en aaide de witte rat die zich op zijn schoot nestelde. Hij bekeek de envelop. ‘Voor Junior’ stond erop in een groot, rond handschrift en daaronder het adres. Hij scheurde de envelop open. ‘Een echte brief, Grootpa! En hij is van Yara!’ Snel begon hij te lezen.

*Hoi Junior,*

*Alles goed met jou en Binkie? Ik mis hem nog steeds heel erg. Van mam mag ik wel een nieuwe rat, maar dat is niet hetzelfde. Nog steeds rustig daar? Geen nieuwe indringers? Ik kan je niet bellen, dus stuur ik je een ouderwetse brief.*

*Ik heb je ouders niet kunnen vinden, sorry. Volgens mij moet je op tv. In zo'n programma waarin ze zoeken naar verloren vrienden of familie. Maar dan moet je wel weg van Rusthof. Heeft oom Vlad jou nog de duikersflessen met groene damp gegeven? Dat vroeg ik hem voor ik wegging. Daarmee kun je overleven buiten Rusthof.*

*Ik denk dat bijna niemand zal geloven dat jij al vijftig jaar dood bent, maar weer leeft en eruitziet als een jongen van elf... Maar toch moeten we het proberen. Al is er maar één iemand die jou herkent!*

*Je hebt mijn adres (het is het huis van mijn moeder) en hieronder zet ik mijn nummer. Ik weet dat je me nu niet*

*kunt bellen, omdat er geen elektriciteit is op Rusthof.  
Maar misschien kan het als je onderweg bent. Probeer met  
iemand mee te liften. Er komen wel af en toe auto's langs  
de begraafplaats.*

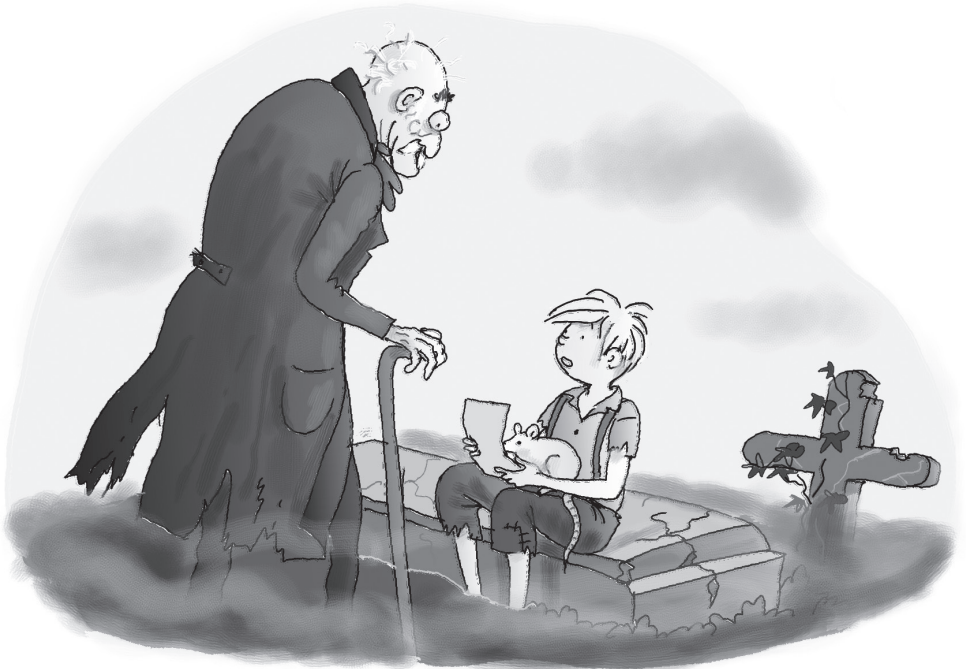
*Groetjes en hopelijk tot gauw! XXX*

*Yara*

*PS De film van mijn vader, je weet wel, die hij maakte toen  
ik met hem bij jullie op Rusthof was, heeft veel succes!*

*PPS Geef Binkie een knuffel van mij!*

*PPPS Doe de groeten aan Grootpa, Grootma, oom Vlad, de  
generaal en iedereen die ik verder vergeten ben!*



‘Wat staat erin?’ vroeg Grootpa.

Junior las de brief voor. Toen hij klaar was, schudde de oude man zijn hoofd. ‘O nee, daar komt niks van in!’

Teleurgesteld liet Junior de brief zakken. De rat snuffelde er nieuwsgierig aan. ‘Waarom niet, Grootpa?’

‘Waarom niet? Omdat het levensgevaarlijk is, daarom! Je weet wat er gebeurd is met de jongen die...’

‘Ja ja,’ zei Junior, ‘dat hebt u al zo vaak verteld.’ Het verhaal over de jongen die Rusthof beu was en wegliep. Hij verliet de begraafplaats, maar kwam niet ver. Grootpa had hem niet veel later gevonden. Of wat er van hem over was. Veel had hij er nooit over willen zeggen.

‘Vergeet het nou maar,’ zei Grootpa.

Maar dat was Junior niet van plan. Hij had er opeens genoeg van. ‘Oom Vlad heeft me die duikersflessen gegeven! Dat had ik niet eens hoeven vertellen, maar ik heb het toch gedaan. Daarmee kan ik weg van Rusthof, Grootpa! Om op zoek te gaan naar mijn vader en moeder.’

Grootpa schudde opnieuw zijn hoofd. ‘Beste jongen, die leven waarschijnlijk allang niet meer. Ze zouden achter in de negentig zijn.’ Hij bekeek Junior opeens met medelijden. ‘Je zult teleurgesteld worden, jongen. Bovendien zou je ze niet eens herkennen...’

Junior keek weg van Grootpa, in de richting van het hek. Grootpa had natuurlijk gelijk. Hij had altijd gelijk. Iedereen die weer levend werd op Rusthof, vergat zijn of haar vorige leven.

‘Goed dan,’ mompelde Junior.

Grootpa legde troostend een hand op zijn schouder. ‘Ik



weet dat het moeilijk is, Junior, maar het is voor je eigen bestwil.' Hij geeuwde en rekte zich uit. 'Ik ga nog even een dutje doen. Tot later.'

'Tot later, Grootpa.' Junior wachtte tot de oude man verdwenen was. Toen stond hij op. Hij had een besluit genomen. Snel liep hij naar het huisje van de oppasser. Hij tikte op de typemachine een briefje voor Yara, om te zeggen dat hij naar haar toe kwam. Toen hij klaar was, vouwde hij het op en liep ermee terug naar de ingang van Rusthof. Maar de postbode was nergens meer te zien.

Junior ging weer terug naar het huisje en tikte een andere brief, die hij in de machine liet zitten. Grootpa zou de brief dan vast wel zien.



## Junior is weg!

De zon stond hoog aan de hemel toen Grootpa langs de graven dwaalde.

‘Junior!’ riep hij. ‘Junior, waar zit je?’ De oude man bleef even staan en plukte nerveus aan zijn witte snor. Hij keek om zich heen. De begraafplaats was verlaten, de meeste bewoners sliepen in hun graf.

‘Junior!’ Grootpa’s stem galmde over de begraafplaats. Hij leunde zwaar op zijn wandelstok. ‘Dat joch zal toch niet...’ Hij durfde zijn zin niet af te maken, maar hij vreesde het ergste.

Achter hem klonk geritsel.

Er verscheen een oude vrouw met een knotje. Ze steunde op een knoestige tak. ‘Wat kijk je bezorgd?’ Ze ging op een grafsteen zitten en gaf een klopje op de plek naast zich. ‘Kom toch zitten. Straks zak je weer door je knieën.’

De oude man deed wat ze vroeg. Hij zuchtte. ‘Ik maak me zorgen om Junior, Grootma. Ik ben bang dat hij weg is.’

Ze keek hem fronsend aan. ‘Weg? Hoezo weg?’

‘Weg van Rusthof,’ zei Grootpa. ‘Z’n kist was dicht, maar toen ik erin keek, was die leeg.’

‘Leeg?’ Grootma haalde haar schouders op. ‘Dat is toch niks bijzonders? Dat jong dwaalt wel vaker rond als iedereen ligt te slapen. Misschien is hij naar die vuilnisbelt hier vlakbij. Haalt hij weer folders op.’

Grootpa zuchtte nog een keer. ‘Binkie is ook weg.’



‘Die rat?’ zei Grootma. ‘Die volgt hem overal. Ook niks bijzonders.’

‘En de duikersflessen...’ zei Grootpa toen. ‘Ze lagen in die lege kist.’

Grootma knikte. ‘De duikersflessen met groene damp.’

‘Ik had niet verwacht dat hij er stiekem tussenuit zou piepen,’ zei Grootpa. ‘Hij kreeg vanochtend een brief. Van Yara.’ Grootpa vertelde wat erin stond. ‘Ik heb hem nog zo gewaarschuwd...’

‘Heb je echt overal gekeken?’ vroeg Grootma.

‘Ja, tenzij hij verstopperijtje speelt in een van de graven. Maar waarom zou hij dan die flessen hebben gepakt?’

‘Misschien heeft hij ze ergens anders verstoppt,’ opperde Grootma.

Grootpa schudde het hoofd. ‘Er is één plek waar ik nog niet heb gekeken,’ zei hij toen.

‘Het huisje van de opzichter.’

Hij trok zich op aan zijn stok en begon te lopen.

Grootma volgde hem.

Het huisje van de





opzichter stond al jaren leeg. Het was oud en vervallen en overwoekerd door klimop, zoals alles op de begraafplaats. Rusthof was door iedereen vergeten, al waren de bewoners twee keer opgeschrikt. Eerst door een filmploeg die een griezelfilm kwam opnemen, en een jaar later door een professor en zijn knecht. Die laatste twee onderzochten de groene damp die de doden op Rusthof in leven hield. Professor Kaligari en zijn assistent Kwazie waren gearresteerd en weggevoerd, samen met hun spullen. Op een paar flessen groene damp na, en die had Junior nu meegenomen.

In het huisje stond een antiek bureau, met daarop een ouderwetse, zwarte typemachine. Ernaast lag een stapel papier met een baksteen erop. Grootpa typte hier af en toe

met twee vingers zijn herinneringen op de vellen. Zelf noemde hij die met een mooi woord ‘memoires’.

Toen ze binnen waren, wees hij met een trillende vinger naar de machine. ‘Kijk!’

Er stak een vel papier uit, waarop een paar regels waren getypt. Het zag er wat rommelig uit en door sommige letters was iets anders heen getypt, maar als je niet op alle tikfouten lette, stond er dit:



*Beste Grootpa,*

*Als je dit leest ben ik weg. Ik heb de flessen groene damp mee. Ze waren nog van de prof, je weet wel. Sorry dat ik stiekem ben weggegaan, maar ik wil weten wat er met mijn ouders is gebeurd. En ik wil weten hoe de wereld buiten Rusthof is. Maak je geen zorgen. Ik heb de flessen bij me en Yara gaat mij helpen. Doe iedereen de groeten.*

*Groetjes,*

*Junior*

*PS Binkie is mee. Hij wilde niet hier blijven. Ik zorg goed voor hem.*

‘Maak je geen zorgen!’ riep Grootpa. ‘Maak je geen zorgen, zegt hij! De hemel mag weten hoe lang hij het volhoudt met die groene damp. Als dat spul in die flessen

nog goed is!' Hij trok wanhopig aan zijn weinige haren en liep naar buiten.

Grootma dreutelde achter hem aan. 'Wat ga je doen?'

'Zoeken!' zei Grootpa. 'Misschien is hij nog in de buurt.'

'Laat Vladimir zoeken,' zei Grootma. 'Die kan veel sneller lopen. Als jij Rusthof verlaat, ben je voor je het weet buiten adem.'

Grootpa keek even achterom. 'Buiten groene damp, bedoel je zeker. Ademen doen we al jaren niet meer.'

'Jaja,' zei Grootma. 'Buiten groene damp.'

'Ik ga liever zelf. Stel je voor dat Junior... Dat hij...' Grootpa zweeg.

Grootma klopte hem zachtjes op zijn rug. Stof dwarrelde omhoog. 'Je denkt zeker aan die jongen die je jaren geleden vond. Buiten het hek van Rusthof.'

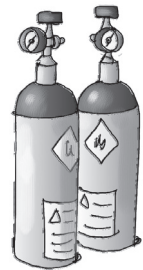
Grootpa knikte.

'Maar die had geen duikersflessen met groene damp bij zich.' Grootma haalde hem in. 'Ik maak Vladimir wel wakker. Wacht hier maar.' En ze ging op weg naar hun grafhuisje.

'Kijk uit dat je niet valt!' riep Grootpa haar achterna. Hij zwaaide waarschuwend met zijn stok.

'Vladimir vindt het vast niet fijn als je hem wakker maakt. Je weet dat hij graag een paar maandjes achter elkaar slaapt!'

Maar dat laatste hoorde Grootma al niet meer.



Een tijdje later verscheen er een grote, harige gestalte, gekleed in lompen. Over de zichtbare delen van zijn lichaam

golfden lelijke littekens. Het was net of iemand hem met grove steken aan elkaar had genaaid. Zijn haren hingen over zijn gezicht, waardoor je zijn ogen bijna niet kon zien.

‘Grmpf,’ zei Vladimir.

‘Ook goedemorgen, Vlad,’ zei Grootpa. ‘Als het een goede morgen is, wat ik betwijfel.’ Hij keek naar Grootma, die nu ook verscheen.

Ze plofte neer op een grafsteen en leunde op haar boomtak. ‘Hij weet het,’ zei ze. ‘Hebben we iets van Junior?’

‘Iets van Junior?’ herhaalde Grootpa.

‘Voor Vladimir,’ zei Grootma. ‘Om aan te ruiken.’

Vladimir begon al te snuiven.

Grootpa zocht in de zakken van zijn lange jas. ‘Momentje, Vlad. Volgens mij...’ Toen haalde hij een lapje stof tevoorschijn. ‘Hebbes! Dit vond ik in de kist waarin de duikersflessen lagen.’



‘Dat is een stukje van zijn hemd!’ zei Grootma. Ze schudde haar hoofd. ‘Gelukkig groeit hij niet meer. Anders zouden z’n kleren hem nog te klein worden ook.’

Grootpa hield het lapje voor de plek waar ergens de neus van Vladimir zat. Door al zijn haar was dat moeilijk te zien. ‘Ruik, Vlad!’

Vladimir rook. Hij snoof zo hard dat het lapje bijna aan zijn neus plakte. Toen trok hij zijn hoofd terug.

‘Zoek, Vlad!’ zei Grootpa. ‘Zoek!’

Vladimir zocht. Hij denderde als een locomotief over de begraafplaats. Doorzocht alle hoeken en gaatjes, keek

onder stenen, achter grafhuisjes en bomen. Met zijn hoofd laag bij de grond besnuffelde hij de paden en ging steeds verder richting de uitgang.

Grootpa keek somber. 'Zie je wel,' mompelde hij. 'Junior is weg. Hij heeft de begraafplaats verlaten. De hemel mag weten hoe ver weg hij al is.'

Vladimir aarzelde even bij het grote hek. Toen stak hij zijn neus in de lucht, gromde en verliet het terrein.

Grootpa stond op. 'We moeten hem tegenhouden!'

'Laat hem nou maar,' suste Grootma. 'Hij blijft echt niet te lang weg. Misschien is Junior hier nog ergens.'

'Misschien...' zei de oude man. Maar hij klonk niet erg hoopvol.

Pas na een hele tijd keerde Vladimir weer terug. Alle energie leek verdwenen uit zijn lijf. Hij slofte naar Grootpa en zakte vlak voor hem op zijn knieën. 'Spoorrr loopt dood,' bracht hij uit.

Toen viel hij om en begon hij luid te snurken.

